

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

ตราสัญลักษณ์เทศบาลตำบลช้างเผือก

“รูปวงกลม ตรงกลางมีรูปช้างเผือกมงคลหัตถ์ทรงอัญเชิญผอบพระบรมสารีริกธาตุขึ้นสถิตเหนือเศวตคชาธาร”

ช้างเผือกมงคลหัตถ์ หมายถึง ช้างราชพาหนะที่พระเจ้ากือนาให้อัญเชิญผอบพระบรมสารีริกธาตุขึ้นสถิตเหนือเศวตคชาธาร และกระทำพิธีเสีียงทวยต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์หากพระบรมธาตุประสงคจะสถิตอยู่ ณ ที่ใดก็ขอให้ช้างมงคลหยุด ที่แห่งนั้น ณ วัดพระธาตุดอยสุเทพในปัจจุบัน

ผอบพระบรมสารีริกธาตุบนหลังช้างมงคล หมายถึง โภคบรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

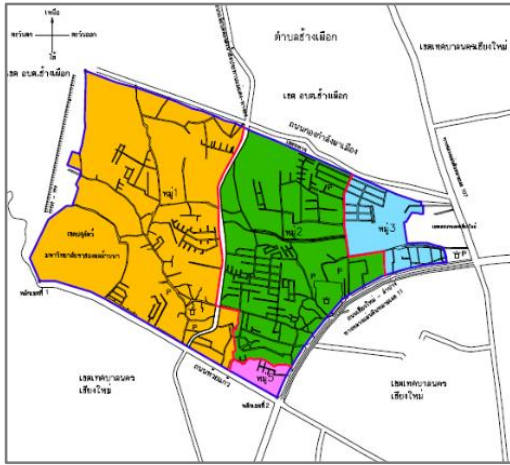
๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

เทศบาลตำบลช้างเผือก ก่อตั้งโดยเริ่มจากสุขาภิบาลช้างเผือกตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๓ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๑๐๐ หน้า ๓๑๑๙ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๓ และได้รับการจัดตั้งจากพระราชบัญญัติสุขาภิบาล เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ และได้เปลี่ยนแปลงเป็นเทศบาลโดยเปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาลช้างเผือก ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ และเทศบาลตำบลช้างเผือกได้รับการปรับขึ้นเทศบาลเป็นเทศบาล ชั้น ๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๓ โดยเทศบาลตำบลช้างเผือก เป็นเทศบาลขนาดกลาง มีเขตการปกครองรวมทั้งหมดอยู่ในตำบลช้างเผือก โดยมีทั้งหมด ๔ หมู่บ้าน ดังนี้

๑. หมู่บ้านช้างเคียน แบ่งเป็น ๔ ชุมชน
 ๒. หมู่บ้านเจ็ดยอด แบ่งเป็น ๓ ชุมชน
 ๓. หมู่บ้านช่วงสิงห์ แบ่งเป็น ๒ ชุมชน
 ๔. หมู่บ้านสนสวย แบ่งเป็น ๑ ชุมชน
- รวมทั้งหมด ๔ หมู่บ้าน ๑๐ ชุมชน

ที่ตั้งและขนาดพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือก ตั้งอยู่ ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองเชียงใหม่ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลช้างเผือก (เฉพาะนอกเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และองค์การบริหารส่วนตำบลช้างเผือก) มีพื้นที่รวมทั้งหมด ๖.๑ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๘๑๓ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ

ติดกับ เขตสนามยิงปืนหนองฮ่อ เขตทหารมณฑลทหารบกที่ ๓๓

ทิศตะวันออก

ติดกับ เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านถนนเชียงใหม่ - ลำปาง

ทิศตะวันตก

ติดกับ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย

ทิศใต้

ติดกับ เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านถนนห้วยแก้ว

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

มีลักษณะเป็นที่ราบติดเชิงเขา ลาดเอียงจากเชิงดอยสุเทพทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือสู่ตัวเมือง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๓๐๐ - ๓๖๐ เมตร สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบเชิงเขา

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของเทศบาลตำบลช้างเผือก แตกต่างกันไปตามตำแหน่งและความสูงต่ำของพื้นที่ ทำให้ฤดูร้อนมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๙ - ๓๔ องศาเซลเซียสและมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน อุณหภูมิสูงถึง ๔๐ - ๔๓ องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๒๐ - ๒๒ องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม

๑.๔ ลักษณะของดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือก มีการใช้ที่ดินแบบผสมผสาน (Mix use) ประชาชนในพื้นที่ได้รับบริการต่าง ๆ อย่างทั่วถึง พื้นที่เทศบาลในอดีตเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยชานเมือง ซึ่งมีหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นบ้าง แต่พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม แต่เมื่อมีสถาบันอุดมศึกษาเกิดขึ้นในพื้นที่เทศบาลและพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้เทศบาลตำบลช้างเผือกขยายตัวอย่างรวดเร็ว แบบก้าวกระโดด เนื่องจากพื้นที่เทศบาลเป็นที่ตั้งของอาคารหอพัก อพาร์ทเมนต์ และคอนโดมิเนียมจำนวนมาก ทำให้มีนักศึกษา และประชาชนเข้ามาอาศัยในพื้นที่มากขึ้นในทุกพื้นที่ชุมชน ซึ่งเมื่อมีการสำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน จะพบว่า มีพื้นที่ที่มีใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยสูงกว่าร้อยละ ๔๐ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงมากขึ้น ขณะที่พื้นที่ที่เคยเป็นเกษตรกรรมในอดีต ปัจจุบันมีอยู่น้อยมากที่เจ้าของที่ดินยังทำเกษตรกรรมอยู่ ส่วนใหญ่มีการขายที่ดินให้กับนักลงทุนมากขึ้น และพื้นที่เหล่านั้น บางส่วนยังคงเป็นพื้นที่ทิ้งร้างไม่ได้มีการพัฒนา การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือก สามารถอธิบายให้เห็นชัดมากขึ้นโดยพิจารณาประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับชุมชนซึ่งสามารถสรุป ดังนี้

ชุมชนช่างเคียน เป็นที่ตั้งของสถานศึกษาสำคัญ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์และอยู่ติดกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทำให้พื้นที่ด้านที่ติดกับถนนห้วยแก้ว เป็นพื้นที่เพื่อการพาณิชย์กรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ขณะพื้นที่ถัดเข้ามาจากถนนห้วยแก้ว มาทางทิศเหนือ บริเวณโดยรอบวัดช่างเคียนจะเป็นพื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย ประกอบไปด้วยชุมชนช่างเคียนเดิม และชุมชนหอพักที่เกิดขึ้นโดยรอบใกล้เคียงกับสถาบันการศึกษา ถัดจากชุมชนพักอาศัย เข้ามาด้านในจะเป็นที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยว ตั้งอยู่ห่าง ๆ กัน สลับกับที่ดินที่เป็นพื้นที่โล่งว่างยังไม่มีการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ชุมชนเจ็ดยอด มีการตั้งถิ่นฐานชุมชนหนาแน่นบริเวณถนนช่างเคียน - เจ็ดยอด ซึ่งเป็นที่ตั้งหอพักนักศึกษา และอาคารพักอาศัยรวม อีกทั้งยังเป็นย่านที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมที่หนาแน่นที่สุด ชุมชนเจ็ดยอดเป็นชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด โดยพบว่าพื้นที่โล่งว่างและพื้นที่เกษตรกรรม มีพื้นที่ลดลง โดยพื้นที่ดังกล่าวถูกพัฒนาให้เป็นที่อยู่อาศัยและพาณิชย์กรรม โดยพื้นที่ที่พักอาศัยมีการพัฒนากระจายตัวอยู่ทั่วไป เช่น ริมถนนช่างเคียน - เจ็ดยอด มากที่สุด คลองชลประทานสายรอง ซึ่งแต่เดิมพื้นที่บริเวณดังกล่าวถูกพัฒนาจากพื้นที่เกษตรกรรม ขณะที่พื้นที่พาณิชย์กรรมที่เปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ บริเวณริมถนนช่างเคียน - เจ็ดยอด ซึ่งพัฒนาขึ้นจากพื้นที่โล่งว่างเป็นส่วนใหญ่ สาเหตุสำคัญที่ทำให้พื้นที่ชุมชนเจ็ดยอดมีการพัฒนามากกว่าชุมชนอื่น ๆ คือ ลักษณะทางกายภาพที่เป็นที่ดินจัดสรร มีรูปแบบถนนที่เป็นระเบียบ มีบรรยากาศที่น่าอยู่อาศัย และเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ๓ แห่ง

ชุมชนข่วงสิงห์ เป็นชุมชนที่เป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการ และพื้นที่พักอาศัย อีกทั้งยังมีพื้นที่โล่งว่างสำหรับการพัฒนาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งพบโดยทั่วไปในชุมชน ลักษณะที่พักอาศัยส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยวในโครงการบ้านจัดสรรชั้นดี และบางส่วนเป็นตึกแถวที่เกาะอยู่ริมถนนสายเชียงใหม่ - ลำปาง และเชียงใหม่ - แม่ริม ซึ่งจะพบการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมรวมอยู่ด้วย ปัจจุบันชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากพื้นที่โล่งว่างเป็นพื้นที่เพื่อการพักอาศัยเพิ่มขึ้นโดยพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง คือ บริเวณที่ดินที่ติดกับสำนักงานทางหลวงชนบท เป็นโครงการบ้านจัดสรรที่เกิดขึ้นใหม่ และบริเวณริมถนนในชุมชนจะมีอาคารพาณิชย์กรรมเกิดขึ้นใหม่จำนวนมาก

ชุมชนโชตนาพัฒนา เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยที่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเทศบาลตำบลช้างเผือก ประกอบไปด้วยบ้านพักอาศัยแบบบ้านเดี่ยวเป็นหลัก และส่วนใหญ่อยู่ในโครงการบ้านจัดสรร นอกจากนี้ปัจจุบันมีการเติบโตของชุมชน ที่ดินที่เคยเป็นที่โล่งว่างริมถนน มีการพัฒนาเป็นอาคารพาณิชย์ กรรมแบบตึกแถว อีกทั้งพื้นที่ดังกล่าวยังพบหอพักอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีนักศึกษาจากสถาบันการศึกษามาเช่าพักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

ชุมชนสนสวย มีพื้นที่โล่งว่างน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับทุกชุมชน ซึ่งพื้นที่โล่งว่างจะแทรกอยู่ตามชุมชนที่เป็นที่จัดสรรและชุมชนกระจายตัวอยู่ทั่วไป ลักษณะที่พักอาศัยส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยวในโครงการบ้านจัดสรรชั้นดี และบางส่วนเป็นตึกแถวที่เกาะอยู่ริมถนนสายเชียงใหม่ - ลำปาง และถนนห้วยแก้ว ซึ่งจะพบการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่รวมอยู่ด้วยนอกจากนั้นชุมชนสนสวยเป็นชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย โดยพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงเด่นชัดที่สุด คือ บริเวณแยกรินคำมีการพัฒนาพื้นที่โล่งว่างบริเวณถนนห้วยแก้ว ใกล้เคียงกับวิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นพื้นที่พาณิชย์กรรมเพื่อขายสินค้าประเภทเสื้อผ้า เครื่องประดับต่าง ๆ

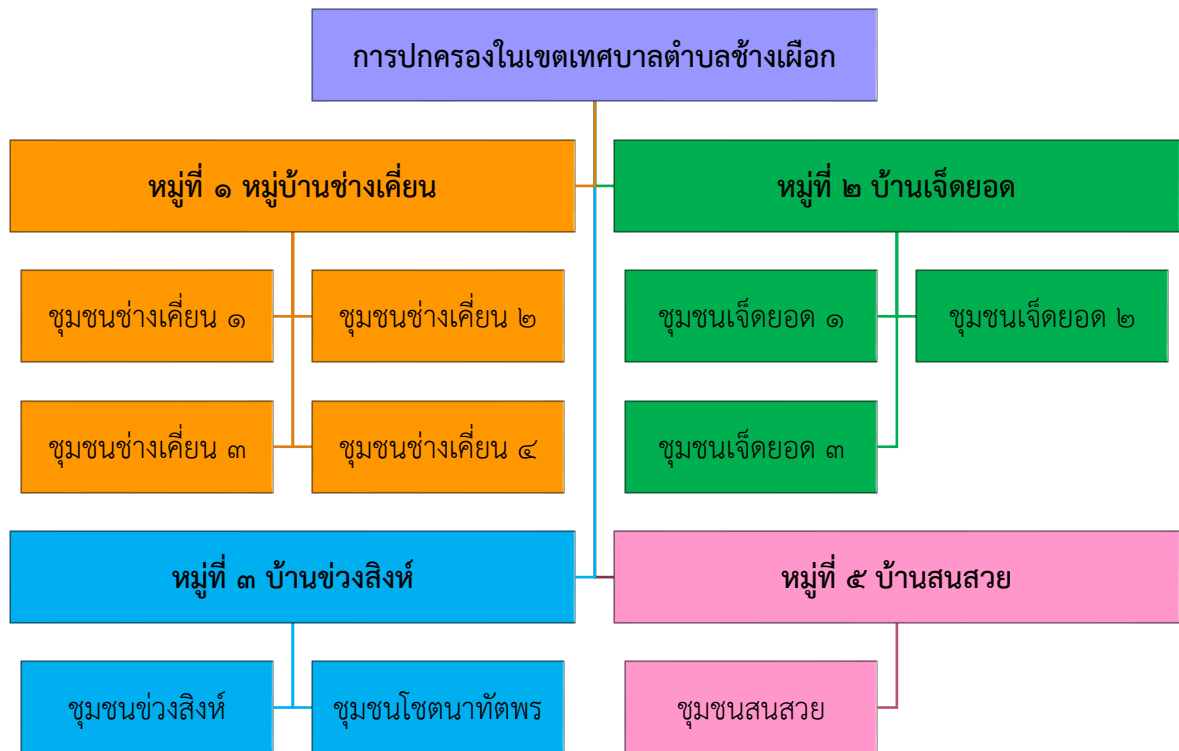
๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แม่น้ำและทางน้ำ ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลช้างเผือก เป็นแหล่งน้ำที่การไหลไม่ตลอดปี ได้แก่ ลำห้วยแม่ข้าวmung และลำห้วยข้างเคียนซึ่งไหลลงมาจากทิศตะวันตกซึ่งเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ - ปุย ไปทิศตะวันออก นอกจากนี้ยังมีคลองชลประทานที่ไหลมาจากอำเภอแม่แตงผ่านตอนกลางของพื้นที่ในแนวทิศเหนือใต้

๒. ด้านการเมือง / การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลช้างเผือก มีเขตการปกครองรวมทั้งหมดอยู่ในตำบลช้างเผือก มีทั้งหมด ๔ หมู่บ้าน ดังนี้

๒.๒ การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลช้างเผือกและนายกเทศมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๔ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

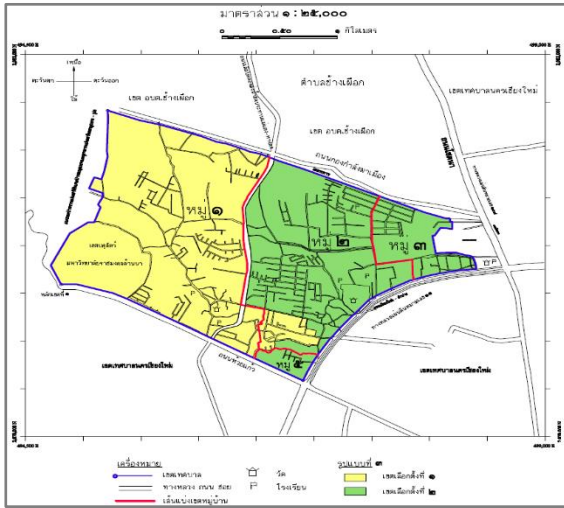
- นายกเทศมนตรี

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗,๐๙๗ คน มาใช้สิทธิ จำนวน ๔,๒๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๘

- สมาชิกสภาเทศบาล

☛ เขต ๑ (ข้างเคียน) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓,๔๙๖ คน มาใช้สิทธิ ๒,๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๙๘

☛ เขต ๒ (เจ็ดยอด) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓,๕๙๐ คน มาใช้สิทธิ ๒,๐๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๐๒

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้แบ่งโครงสร้างของเทศบาลเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี

สภาเทศบาล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติและควบคุมฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี สำหรับจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาลดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ คือ สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน ๑๒ คน

นายกเทศมนตรี ทำหน้าที่บริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย โดยได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี นายกเทศมนตรีแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการ โดยมาตรา ๔๘ แห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาลได้กำหนดรองนายกเทศมนตรีไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยในการบริหารของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายและนายกเทศมนตรีแต่งตั้งที่ปรึกษา และ เลขานุการนายกเทศมนตรี ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาเทศบาล โดยในกรณีเทศบาลตำบลให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกิน ๒ คน ทั้งนี้ โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานประจำของเทศบาล

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง ๓ - ๕ ปี และการคาดการณ์ในอนาคต)

ข้อมูลสถิติประชากรตามทะเบียนราษฎร์ของเทศบาลตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มคงที่ ปัจจุบันข้อมูล ณ เดือน เมษายน ๒๕๖๒ เทศบาลตำบลข้างเผือกมีประชากรตามหลักฐานทะเบียนบ้านทั้งหมด ๙,๑๓๘ คน แยกเป็นชาย ๔,๓๔๗ คน เป็นหญิง ๔,๗๙๑ คน จำนวนครัวเรือน ๘,๗๒๕ ครัวเรือน

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ที่	ช่วงอายุ (ปี)	เพศ		รวม (คน)
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๑	น้อยกว่า ๑ ปี	๒๔	๒๕	๔๙
๒	๑ - ๑๐	๓๖๒	๓๓๕	๗๔๖
๓	๑๑ - ๒๐	๓๘๗	๓๔๔	๗๓๑
๔	๒๑ - ๓๐	๕๙๒	๖๓๔	๑,๒๒๖
๕	๓๑ - ๔๐	๖๕๙	๗๑๓	๑,๓๗๒
๖	๔๑ - ๕๐	๖๓๕	๖๘๘	๑,๓๒๓

ที่	ช่วงอายุ (ปี)	เพศ		รวม (คน)
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๗	๕๑ - ๖๐	๖๓๒	๗๙๑	๑,๔๒๓
๘	๖๑ - ๗๐	๔๘๖	๖๗๗	๑,๑๖๓
๙	๗๑ - ๘๐	๒๕๐	๓๑๙	๕๖๙
๑๐	๘๑ - ๙๐	๑๒๘	๑๓๖	๒๖๔
๑๑	๙๑ - ๑๐๐	๒๙	๓๗	๖๖
๑๒	มากกว่า ๑๐๐ ปี	๖	๓	๙
รวมทั้งสิ้น		๔,๑๙๐	๔,๗๐๒	๘,๘๙๒
หมายเหตุ ข้อมูล ณ เดือน เมษายน ๒๕๖๒ (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย)				

ปี พ.ศ.	ประชากรชาย (คน)	ประชากรหญิง (คน)	รวม (คน)	หมายเหตุ
๒๕๕๖	๔,๓๖๓	๔,๗๖๐	๙,๑๒๓	ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๕๖
๒๕๕๗	๔,๓๖๔	๔,๗๕๔	๙,๑๑๘	ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๕๗
๒๕๕๘	๔,๓๖๘	๔,๗๘๒	๙,๑๕๐	ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๕๘
๒๕๕๙	๔,๔๒๑	๔,๘๒๘	๙,๒๔๙	ข้อมูล ณ กรกฎาคม ๒๕๕๙
๒๕๖๐	๔,๔๐๑	๔,๘๐๒	๙,๒๐๓	ข้อมูล ณ กรกฎาคม ๒๕๖๐
๒๕๖๑	๔,๓๘๑	๔,๗๙๖	๙,๑๗๗	ข้อมูล ณ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๒๕๖๒	๔,๓๔๗	๔,๗๙๑	๙,๑๓๘	ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๒

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

ในพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือก มีการกระจายตัวของสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ที่มีการดำเนินการโดยรัฐและเอกชน ดังนี้

- ☛ ระดับก่อนวัยเรียน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลช้างเผือก และโรงเรียนอนุบาลโชติวิทย์
- ☛ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนวัดช้างเคียน โรงเรียนวัดเจ็ดยอด และศูนย์การบริการการศึกษานอกโรงเรียน
- ☛ ระดับอาชีวศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการลานนา และวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่
- ☛ ระดับอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) ล้านนา

๔.๒ สาธารณสุข

การให้บริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือก ประกอบด้วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเจ็ดยอด ซึ่งเป็นสาขาโรงพยาบาลนครพิงค์ เชียงใหม่ มีทันตแพทย์ และพยาบาลวิชาชีพพร้อมกับเจ้าพนักงานสาธารณสุขและนักวิชาการส่งเสริมสุขภาพประจำอยู่ ซึ่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเจ็ดยอด ตั้งอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือก นอกจากนั้นในพื้นที่ยังมีคลินิกต่าง ๆ ที่ให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่

๔.๓ อาชญากรรม

ส่วนของภาพรวมของสถิติการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือก ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน มีการเกิดคดีความลดลง แต่เมื่อพิจารณาความถี่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ จะพบว่า สถิติการลดลงมีสัดส่วนไม่มากนัก คือ คดีส่วนใหญ่จะเป็นคดีทำร้ายร่างกาย, คดีลักทรัพย์, คดีฐานความผิด พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า, ยาเสพติด, ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง, ความผิดเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, การพนัน, ฯลฯ ตามตาราง ดังนี้

สถิติความผิดคดีอาญา ๓ ปีย้อนหลัง (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

ประเภทความผิด	ปี ๒๕๕๙		ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑		หมายเหตุ
	แจ้ง	จับ	แจ้ง	จับ	แจ้ง	จับ	
๑. ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และเพศ	๒๙	๒๑	๓๖	๒๗	๒๐	๑๘	
๒. ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	๒๘๘	๑๑๒	๓๐๓	๑๒๐	๑๘๒	๑๐๕	
๓. ฐานความผิดพิเศษ เช่น <ul style="list-style-type: none"> ☛ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ☛ พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก ☛ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ ☛ พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า ☛ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ☛ พ.ร.บ. พอกเงิน ☛ ฯลฯ 	๖๙	๔๒	๗๒	๕๒	๗๘	๗๒	
๔. ฐานความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เช่น <ul style="list-style-type: none"> ☛ ยาเสพติด ☛ อาวุธปืนและวัตถุระเบิด ☛ การพนัน ☛ ความผิดเกี่ยวกับวัตถุ สื้อ สิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร ☛ ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง ☛ ความผิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 	๔๖๒	๔๕๕	๖๑๙	๖๘๔	๕๔๒	๗๑๘	

ประเภทความผิด	ปี ๒๕๕๙		ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑		หมายเหตุ
	แจ้ง	จับ	แจ้ง	จับ	แจ้ง	จับ	
<ul style="list-style-type: none"> ☛ ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ ☛ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ 							

แหล่งข้อมูล : สภ.ข้างเขื่อน

หมายเหตุ สภ.ข้างเขื่อน มีพื้นที่ในความรับผิดชอบ ๒๘ ตารางกิโลเมตร

๔.๔ ยาเสพติด

ในปัจจุบัน สถานการณ์ของปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญและรุนแรงมากขึ้นและรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการและกำหนดเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมกันดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งในส่วนของเทศบาลตำบลข้างเขื่อนได้มีการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีไว้เพื่อดำเนินงานตามโครงการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ในกลุ่มเยาวชนกลุ่มเสี่ยง โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จะปฏิเสธการเสพหรือลอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สำหรับคดีเกี่ยวกับยาเสพติดปรากฏตามตารางดังนี้

สถิติความผิดคดีอาญา (ยาเสพติด) ๓ ปีย้อนหลัง (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑)

ประเภทความผิด	ปี ๒๕๕๙		ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑		หมายเหตุ
	จับกุม (ราย)	ผู้ต้องหา (คน)	จับกุม (ราย)	ผู้ต้องหา (คน)	จับกุม (ราย)	ผู้ต้องหา (คน)	
๑. ฐานความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย							
- ยาเสพติด	๒๐๗	๒๑๓	๓๓๒	๓๖๔	๓๔๙	๓๗๓	
๑. ผลิต	๐	๐	๐	๐	๐	๐	
๒. นำเข้า	๐	๐	๐	๐	๐	๐	
๓. ส่งออก	๐	๐	๐	๐	๐	๐	
๔. จำหน่าย	๑๑	๑๒	๓๘	๓๙	๒๒	๒๓	
๕. ครอบครองเพื่อจำหน่าย	๔๗	๕๖	๑๐๗	๑๓๒	๑๒๔	๑๔๒	
๖. ครอบครอง	๑๑๓	๑๐๙	๑๑๐	๑๑๖	๑๐๒	๑๐๗	
๗. เสพยาเสพติด	๓๖	๓๖	๗๗	๗๗	๑๐๑	๑๐๑	

แหล่งข้อมูล : สภ.ข้างเขื่อน

หมายเหตุ สภ.ข้างเขื่อน มีพื้นที่ในความรับผิดชอบ ๒๘ ตารางกิโลเมตร

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือก สามารถใช้บริการในด้านการสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมในเบื้องต้นได้จากเทศบาลตำบลช้างเผือก ซึ่งได้ตั้งงบประมาณเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นการเบื้องต้นไว้แล้ว และในส่วนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเจ็ดยอด กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการจัดทำบัตรทอง ๓๐ บาท ให้บริการด้านการรักษาพยาบาลแก่ประชาชนตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีโรงพยาบาลเชียงใหม่ ฮอสพิทอล เป็นผู้รับผิดชอบในการให้บริการ

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

(๑) **เส้นทางคมนาคมสายหลัก** ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ ลำปาง - เชียงใหม่ ถนนทางหลวงหมายเลข ๑๐๐๔ ทางหลวงจังหวัดสายเชียงใหม่ - ดอยสุเทพ และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒๑ ถนนเลียบรินคั่นคลองชลประทาน โดยมีความกว้างของถนนระหว่าง ๘ - ๑๐ เมตร ระยะทางรวม ๒๒,๔๔๐ เมตร

(๒) **เส้นทางคมนาคมสายรอง** ได้แก่ ถนนที่เชื่อมเส้นทางระหว่างทางหลวง แผ่นดิน หมายเลข ๑๒๑ ไปยังทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ โดยมีความกว้าง ๖ เมตร ระยะทางรวม ๒๒,๖๘๓ เมตร

(๓) **ถนนซอย** ได้แก่ ถนนภายในหมู่บ้าน จะมีความกว้างระหว่าง ๔ - ๕ เมตร ระยะทางรวม ๔๐,๑๙๘ เมตร

๕.๒ การไฟฟ้า

เทศบาลตำบลช้างเผือกทั่วทั้งพื้นที่ได้รับการบริการระบบไฟฟ้าจากการไฟฟ้าของเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าเขตที่ ๑ เชียงใหม่ โดยรับซื้อกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ณ แหล่งผลิตแม่เมาะ โดยมีสถานีจ่ายไฟฟ้าอยู่ ๕ สถานี ระบบไฟฟ้าในพื้นที่ศึกษา ได้ให้บริการครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ โดยระบบไฟฟ้าแบ่งเป็นไฟฟ้าพลังงานและไฟฟ้าแสงสว่าง ระบบไฟฟ้าแสงสว่างที่เป็นบริการสาธารณะที่มีอยู่ในพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ ๑๐๐ %

๕.๓ การประปา

การระบบประปาในพื้นที่แบ่งได้เป็น ๓ ระบบ ซึ่งโดยพื้นที่ทั้งหมดบริเวณฝั่งตะวันออกของถนนคั่นคลองชลประทาน และฝั่งตะวันตกบริเวณริมถนนสายหลักได้รับการบริการประปาโดยรัฐดำเนินการคือ สำนักงานประปาส่วนภูมิภาคเชียงใหม่ แต่ในพื้นที่ชุมชนบริเวณเชิงเขานั้น (ฝั่งตะวันตกของถนนคั่นคลองชลประทานที่อยู่ห่างจากถนนสายหลัก) โครงข่ายระบบประปาจากสำนักงานประปาเชียงใหม่ ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ จึงใช้ระบบประปามุมบ้านหรือประปาภูเขา ซึ่งมีแหล่งต้นน้ำจากดอยสุเทพและแหล่งน้ำในพื้นที่อื่น ๆ ร่วมกับประปาบาดาลในพื้นที่ ซึ่งมีการสูบน้ำบาดาลขึ้นมาเก็บบริเวณสุสานข้างเขื่อนก่อนการจ่ายน้ำไปยังพื้นที่รับบริการ

๕.๔ โทรศัพท์

เทศบาลตำบลช้างเผือกมีผู้ให้บริการโทรศัพท์บ้าน คือ บมจ. ทีโอที (องค์การโทรศัพท์) (TOT) และมีตู้โทรศัพท์สาธารณะให้บริการตามสถานที่สำคัญ เช่น สถานศึกษา สำหรับการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือกประชาชนสามารถใช้บริการได้ทุกเครือข่าย

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

เทศบาลตำบลช้างเผือกมีที่ตั้งของที่ทำกาไปรษณีย์บริเวณ ๑๔๗ อเวนิว และมีไปรษณีย์เอกชนตั้งอยู่ที่เจ็ดยอดพลาซ่า นอกจากนี้ประชาชนสามารถใช้บริการที่สาขามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สาขาช่วงสิงห์ หรือสาขาพระสิงห์ ได้ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากเขตเทศบาลตำบลช้างเผือกมากนัก รวมถึง Kerry Express ตั้งอยู่ซอยข้างวัดเจ็ดยอดพระอารามหลวง

สำหรับการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต มีผู้ประกอบการให้บริการจำนวนมาก ซึ่งประชาชนสามารถเลือกใช้บริการได้ ทำให้เข้าถึงการสื่อสารได้ทุกรูปแบบ

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือก เป็นเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตเมือง มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ไม่มีพื้นที่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีเพียงพื้นที่อนุบาลประเภทไม้ดอกไม้ประดับ เท่านั้น

๖.๒ การประมง

ไม่มีการประมงในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือก

๖.๓ การปศุสัตว์

ไม่มีการปศุสัตว์ในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือก

๖.๔ การบริการ

เทศบาลตำบลช้างเผือกในปัจจุบันมีการพัฒนาทางภาคเศรษฐกิจดีขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยลำดับ ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวบ่งบอกการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง การพัฒนาพื้นที่โล่งว่างและพื้นที่อื่น ๆ มาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม และที่พักอาศัย แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงลักษณะโครงสร้างเศรษฐกิจในพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือก กล่าวคือ จะมีการเติบโตของภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริการนักรศึกษามากขึ้น ได้แก่ ที่พักอาศัย ร้านอาหาร บริการอินเทอร์เน็ต ซักรีดเช่าหนังสือ ถ่ายเอกสาร ซ่อมจักรยานยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงห้างสรรพสินค้า และร้านค้าขนาดใหญ่ โดยธุรกิจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ในพื้นที่ นำมาซึ่งการจ้างงานที่มากขึ้น และการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มของการบริการ โรงแรม บ้านเช่า ห้องเช่า หอพัก และการค้าปลีกค้าส่ง เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงความต้องการ และกำลังซื้อของประชาชนที่มีอยู่จำนวนมาก

๖.๕ การท่องเที่ยว

เทศบาลตำบลช้างเผือก มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ วัดเจ็ดยอดพระอารามหลวง ตั้งอยู่ติดกับถนนชูปเปอร์ไฮเวย์ สายเชียงใหม่ - ลำปาง นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกหลายแห่ง เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่ ซึ่งเป็นแหล่งรวมข้อมูลและจัดแสดงความเป็นมาของเมืองต่าง ๆ ที่มีความสำคัญในประวัติศาสตร์ล้านนา เช่น แคว้นทริภุญไชย เมืองเชียงใหม่ และเมืองอื่น ๆ และเป็นแหล่งรวมโบราณวัตถุและสิ่งของที่ค้นพบตามแหล่งต่าง ๆ และมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ล้านนาไทยและเวียงเจ็ดริน ฯลฯ จึงทำให้ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

แต่อย่างไรก็ตามมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญอีกหลายแห่งที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่เขตเทศบาล ตำบลช้างเผือก เช่น อนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย ดอยสุเทพ พระราชตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ สนามกีฬาสมโภช เชียงใหม่ ๗๐๐ ปี น้ำตกห้วยแก้ว น้ำตกมณฑาธาร น้ำตกข้างเคียน สถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือกพอสมควร

๖.๖ อุตสาหกรรม

พื้นที่เขตเทศบาลตำบลช้างเผือก มีโรงงานขนาดเล็ก จำนวน ๑ โรงงาน โดยเป็นโรงงาน เจียรนัยพลอย ๑ แห่ง มีคนงานประมาณ ๒๐ คน

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

สถานประกอบการที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก โดยสถานประกอบการที่พบมากที่สุด คือ ธุรกิจบริการ รองลงมาคือ ค้าปลีกค้าส่ง และประเภทโรงแรม และร้านอาหาร โดยจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการค้าเงินชีวิตของนักศึกษา โดยชุมชนที่มีพื้นที่พาณิชย์กรรมมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๒ บ้านเจ็ดยอด สำหรับกลุ่มอาชีพที่จดทะเบียนมี ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย

๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรช่างเคียน (สตรีอเบอร์รี่ออบแห้ง, น้ำสตรีอเบอร์รี่)
๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านชุมชนช่างเคียน ๒ (เย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป)
๓. วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายและกระดาษสาบ้านเจ็ดยอด (ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายและกระดาษสา อาทิ เสื้อผ้า, กระเป๋า, ผ้าพันคอ)

๖.๘ แรงงาน

ภาพรวมภายในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือก จะมีกลุ่มของการให้บริการ เช่น โรงแรม บ้านเช่า ห้องเช่า หอพัก ร้านอาหาร ฯลฯ ประชาชนจึงมีอาชีพรับจ้าง นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของเมืองจึงมีแรงงานอาชีพ เช่น คนงานก่อสร้าง ลูกจ้างร้านอาหาร สถานบริการ ตลอดจนคนงานทำสวน ดูแลความสะอาด จึงพบว่ามีการจ้างงานต่างตัวแฝงในพื้นที่จำนวนมาก โดยในปัจจุบันมีที่พักคนงานต่างตัวขนาดใหญ่ประมาณ ๓๕๐ ครอบครัว ซึ่งทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเจ็ดยอด และ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ต้องเข้าไปดูแลเพื่อไม่ให้มีการแพร่ระบาดของโรคต่าง ๆ

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

เทศบาลตำบลช้างเผือก เป็นชุมชนที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีประชาชนจำนวนหนึ่งนับถือศาสนาคริสต์ จึงมีประเพณีที่จัดทำและสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เช่น ประเพณียี่เป็ง ประเพณีสงกรานต์ กิจกรรมที่เกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันเข้าพรรษา เป็นต้น

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือกส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และยึดมั่นในประเพณี ศิลปวัฒนธรรมล้านนาและในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือกมีวัดอยู่จำนวน ๒ วัด คือ วัดเจ็ดยอดพระอารามหลวง และวัดช่างเคียน มีประชากรส่วนหนึ่งที่นับถือศาสนาคริสต์ในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือกมีโบสถ์ขนาดเล็ก อยู่ ๖ แห่งด้วยกัน

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

เทศบาลตำบลช้างเผือก ได้จัดกิจกรรมตามโครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์ และโครงการจัดงานประเพณียี่เป็งเป็นประจำทุกปี ซึ่งในการจัดงานประเพณีสงกรานต์ จะมีการจัดกิจกรรมรดน้ำดำหัวคนเฒ่าคนแก่ การประกวดต่าง ๆ เช่น การประกวดตลับเมือง การประกวดต๋ำส้มต๋ำ การแสดงพื้นบ้าน สำหรับการจัดงานประเพณียี่เป็ง จะมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประกวดซุ่มประตูป่า การประกวดกระทงเล็ก การประกวดกระทงฝีมือ การประกวดนางนพมาศ เพื่อเป็นการสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน และเพื่อรักษาวัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมให้คงอยู่สืบไป

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ประชาชนส่วนใหญ่จะใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารกัน โดยผู้อาศัยดั้งเดิมจะยังคงรักษาความเป็นล้านนา ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญไว้ ซึ่งในส่วนการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น นั้น เทศบาลได้จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อสืบสานให้ถึงรุ่นลูกหลานต่อไป เช่น การสอนทำตุงล้านนา โคมไฟ ดอกไม้ไหวสำหรับประดับเครื่องแต่งกายล้านนา ฯลฯ

๗.๔ OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

มีสินค้าการเกษตร คือ สตรอเบอร์รี่อบแห้ง น้ำสตรอเบอร์รี่ สำหรับสินค้าพื้นเมือง จะเป็นผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย และกระดาษสา เช่น กระเป๋า ผ้าพันคอ และเสื้อผ้า เป็นต้น

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลช้างเผือก จะมีแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ แม่น้ำช้างเคียน ซึ่งมีต้นกำเนิดจากดอยสุเทพ นอกจากนั้นยังมีน้ำแม่ข่มมุง และน้ำจากคลองชลประทาน

๘.๒ ป่าไม้

ทางด้านทิศตะวันตกของเทศบาลตำบลช้างเผือก มีพื้นที่ติดกับวนอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ - ปุย ซึ่งมีลักษณะสภาพเป็นภูเขาสูง พื้นที่โดยทั่วไปในเขตวนอุทยานจะเป็นป่าเต็งรังหรือป่าแดง ลักษณะเป็นป่าโปร่งมีต้นไม้ขึ้นอยู่กระจัดกระจายอยู่ห่าง ๆ กัน ไม้ที่พบเป็นส่วนใหญ่เป็นไม้เต็ง ไม้รัง ส่วนในพื้นที่ของเขตเทศบาลตำบลช้างเผือกจะไม่มีสภาพป่าไม้หลงเหลืออยู่ เนื่องจากพื้นที่เหล่านี้กลายเป็นพื้นที่พักอาศัยกระจายอยู่ทั่วไปในเขตเทศบาล

๘.๓ ภูเขา

ทางด้านทิศตะวันตกของเทศบาลตำบลช้างเผือก มีพื้นที่ติดกับวนอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ - ปุย ซึ่งมีความลาดชันของพื้นที่สลับกับที่ราบเชิงเขา บริเวณดังกล่าวมีความลาดชันของพื้นที่ประมาณ ๓๕%

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของเทศบาลตำบลช้างเผือก

โดยสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ มีพื้นที่ลาดชันสลับกับที่ราบเชิงเขา ทำให้เกิดดินผสมระหว่างดินภูเขาและดินผสม

- ☛ ดินภูเขา มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติขึ้นอยู่กับหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหิน หรือหินพื้น โผล่กระจายกระจายทั่วไป
- ☛ ดินร่วนปนทราย เนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนเศษหินหรือปนกรวด มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ
- ☛ ทรัพยากรน้ำ แหล่งน้ำตามธรรมชาติจากแม่น้ำข้างเคียง มีต้นกำเนิดจากตอยสุเทพ น้ำไม่ไหลตลอดปี ประชาชนขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค โดยเฉพาะในเขตชุมชนข้างเคียง ๔

๙. อื่นๆ

๙.๑ ปัญหาหมอกควัน

สถานการณ์ปัญหาหมอกควันไฟป่าและค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตประชาชนมานานนับสิบปีแล้ว ในปี ๒๕๖๒ ช่วงเดือน กุมภาพันธ์ - เมษายน มีสถานการณ์รุนแรง โดยผลการตรวจวัดดัชนีคุณภาพอากาศหรือ AQI จากเว็บไซต์ Airvisaul.com ระบุว่าสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของโลก ค่ามลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็กที่มีอนุภาคต่ำกว่า ๒.๕ ไมครอน หรือค่า PM ๒.๕ เกือบทุกจุดเพิ่มขึ้น เกินค่ามาตรฐานที่ ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ณ สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ วัดได้ ๑๒๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร วิกฤตหมอกควันในภาคเหนืออันทำให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่ใช่เรื่องใหม่ ที่เกิดวิกฤตจนประชาชนรับรู้และตื่นตัวถึงผลกระทบของฝุ่นพิษ เหตุของปัญหาฝุ่นควันในขณะนี้ในพื้นที่ภาคเหนือว่า เกิดจากหลายปัจจัยด้วยกัน ทั้งการเผาในที่โล่งในช่วงฤดูแล้ง ไม่ว่าจะเผาในที่ป่า พื้นที่เกษตรกรรม ประกอบกับพื้นที่เชียงใหม่อันมีลักษณะภูมิประเทศแบบเป็นแอ่ง และอากาศที่นิ่ง ทำให้เกิดฝุ่นควันสะสมจนมีค่าฝุ่นละอองที่เกินมาตรฐาน การเผาในที่โล่งไม่ใช่เพียงภายในประเทศอย่างเดียว แต่รวมประเทศเพื่อนบ้านก็มีจุดความร้อนที่เกิดจากการเผาเช่นกัน ซึ่งทิศทางการเคลื่อนที่ของอากาศจากประเทศเพื่อนบ้านที่มายังภาคเหนือของไทย ก็เป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้หมอกควันหนาแน่นขึ้น จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนเป็นอย่างมาก ทั้งเด็ก ผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไป

๙.๒ การบริหารจัดการน้ำทิ้ง น้ำเสีย น้ำระบายในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือก

เทศบาลตำบลช้างเผือก มีแหล่งที่ปล่อยน้ำทิ้งน้ำเสียทั้ง ๒ ฝั่งของเทศบาล คือ ฝั่งข้างเคียง และฝั่งเจ็ดยอด ดังนี้

๑. ฝั่งข้างเคียง

พื้นที่โดยรวมของฝั่งข้างเคียงเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา การระบายน้ำส่วนใหญ่จะไหลตามลำน้ำธรรมชาติเดิม คือลำห้วยข้างเคียง ลำห้วยแม่ข่ม และลำห้วยแล้ง รวมถึงแนวการวางท่อระบายน้ำตามถนน หรือซอยต่าง ๆ ระบายลงสู่ลำเหมืองสาธารณประโยชน์ ซึ่งปัจจุบันได้พัฒนาเป็นราง ค.ส.ล. หรือวางท่อคอนกรีต เพื่อให้การระบายได้ดีขึ้น มีจุดระบายน้ำทั้งสิ้น ๑๐ จุด ส่วนใหญ่จะระบายน้ำลงสู่คลองชลประทาน มีบางจุดที่ไหลไปยังของเจ็ดยอดตามลำน้ำเดิม

๒. ฝิ่งเจ็ดยอด

รับน้ำจากไซฟอนข้างเคียงบริเวณโรงแรมคุ้มภูคำ (เฉพาะน้ำล้น) มีจุดระบายน้ำทั้งสิ้น ๗ จุด คือ จุดตรงห้างสรรพสินค้าเมญา, จุดร้านอาหารเป็นเส้น, จุดโรงแรมธาริน, จุดหน้าปั้มบางจาก, จุดหน้าวัดเจ็ดยอด, จุดประตูโขง (หน้าพาณิชย์การลานนา) และจุดตลาดบริบูรณ์ ซึ่งทุกจุดไหลไปรวมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

จากการสำรวจพบว่า มีน้ำทิ้ง น้ำเน่าเสียมาจากสถานประกอบการ เช่น หอพัก คอนโด ห้องเช่า และอาร์ทเม้นท์ ฯลฯ รวมถึงชุมชนบ้านเรือนมีการปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ลำเหมือง ลำธารสาธารณะ โดยเฉพาะลำห้วยแก้ว ลำห้วยช่างเคียน ลำห้วยแม่ข่มมุง รวมถึงรางระบายน้ำ ซึ่งสถานประกอบการหลายแห่งไม่ผ่านการบำบัดน้ำเสียเบื้องต้น

ระบบระบายน้ำทิ้งที่ต้องดูแลเป็นพิเศษจะเป็นฝิ่งเจ็ดยอด เนื่องจากทางน้ำจากฝิ่งช่างเคียน ถูกตัดขาดโดยคันคลองชลประทาน ทำให้ไม่มีน้ำดีมาไล่อาศัยเฉพาะน้ำฝน ทั้งนี้ ฝิ่งเจ็ดยอดมีเส้นทางระบายน้ำจากเทศบาลตำบลช้างเผือกผ่านไปยังเทศบาลนครเชียงใหม่ทางโรงพยาบาลลานนาและบางส่วนเข้าไปยังคูเมืองเชียงใหม่

แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ น้ำเสีย น้ำระบาย มีดังนี้

- ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) ล้านนา ดำเนินการสำรวจจัดทำฐานข้อมูลและแผนที่แหล่งกำเนิดน้ำเสียในพื้นที่รับผิดชอบเทศบาลตำบลช้างเผือก เช่น ตรวจวัดคุณภาพน้ำ ค่า BOD COD DO และ TB, จัดทำแผนที่แหล่งกำเนิดน้ำเสีย และระบบฐานข้อมูล

- กำจัดตะกอนดินและสิ่งปฏิกูลในลำราง สาขา ๒

- ติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์และนวัตกรรมการ

ตกตะกอน

- กิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่จิตอาสาด้านรักษาสิ่งแวดล้อมชุมชนและกลุ่มเยาวชน

- กิจกรรมการฝึกปฏิบัติการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมแก่บุคลากรของเทศบาลตำบล

ช้างเผือก

๙.๓ การดำเนินกิจการเทศพาณิชย์ (สถานธนาอนุบาลเทศบาลตำบลช้างเผือก)

ในประเทศไทยที่ยังมีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจอยู่มาก ทำให้มีประชาชนที่ขาดเงินทอง แม้จะไม่มากมายนักแต่ก็ทำให้กลายเป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิตและเมื่อไม่รู้จะหันหน้าไปพึ่งพาใคร ใ้รับจ้ำนนำเอกชนและแหล่งเงินกู้นอกระบบก็จะกลายเป็นทางเลือกหลักของประชาชน จากผลสำรวจของกระทรวงมหาดไทย มีประชาชนที่พึ่งพาเงินกู้นอกระบบอยู่จำนวน ๑.๓ ล้านราย คิดเป็นวงเงินรวมถึง ๕ หมื่นล้านบาท จะเห็นได้ว่าสถานการณ์นอกระบบในปัจจุบันนั้นเป็นเรื่องใหญ่ กระทบต่อครัวเรือนและยังส่งผลถึงระดับเศรษฐกิจของประเทศด้วย ดังนั้น ผู้บริหารของเทศบาลตำบลช้างเผือก จึงมีนโยบายที่จะช่วยเหลือประชาชนที่มีปัญหาทางการเงิน เทศบาลฯ มีความห่วงใยและอยากบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องนี้ จึงมีนโยบายในการสร้างสถานธนาอนุบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือกขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อต้องการให้โรงรับจ้ำนนำของเทศบาลฯ เป็นหน่วยงานที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการกู้ยืมเงิน สะดวกสบายและได้มาตรฐาน โดยเสียอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าที่อื่น ๆ และต่ำกว่าการใช้บัตรเครดิตหรือบัตรเครดิตเงินสด และผลพลอยได้ คือ ประโยชน์ในการควบคุมการตรวจสอบที่มาของทรัพย์สินที่ได้มาโดยกระทำ ความผิดและสามารถติดตามผู้กระทำผิดได้